

Ron Tolido

Oh moeder, wat is het heet

Er wordt wat afgediscussieerd over *offshore*. Als het niet op IT-seminars gebeurt, komt het wel langs in de rokerige cafés waarin informatiserend Nederland zich vrijdagmiddag laat verzamelt. Opmerkelijk eigenlijk dat Barend en van Dorp zich nog niet op het onderwerp hebben gestort (Jan Mulder: “*maar mevrouw Roelofs, dat kàààn toch zo niet langer in India*”).

De situatie is ernstig, dat kan niemand ontgaan.

Honderdduizenden Indiërs studeren jaarlijks af in de informatietechnologie. Nog voorbij gestreefd door China, waar men uitsluitend in miljoenen afstudeerders redeneert (om het overzichtelijk te houden, schijnt het). Dat staat in schril contrast tot wat onze lokale universiteiten weten te produceren. Het gerucht gaat dat ergens in Twente dit jaar er wel een IT-student afstudeert. Als hij het tenminste niet te druk krijgt met zijn bijbaan bij de lokale ziekenomroep. Promotieonderzoeken worden er overigens volop uitgevoerd bij de universiteiten, maar die worden bijna allemaal uitgevoerd door briljante Aziaten met een dikke studiebeurs uit eigen land.

Bij dat alles is het maar goed dat het om lagelonenlanden gaat. Toch? In de discussies hoor je in ieder geval regelmatig de echo klinken van het overzichtelijke koloniale wereldbeeld van de afgelopen eeuw. Alsof ‘*Oh moeder wat is het heet*’ weer wordt herhaald. Voor de jonge software engineers wiens eerste herinneringen bestaan uit de proefuitzendingen van SBS6: dat is een televisieserie uit het grijze verleden waarin de draak werd gestoken met de belevenissen van Britten in het gekolonialiseerde India van 1940-1945. De Engelsen waren heer en meester en hielden zich bezig met dikdoenerij en verwijfde cabaretvoorstellingen. De stoïcijnse Indiërs deden ondertussen het domme sleurwerk, waarbij tussen het handmatig bewegen van de ventilatoren een grappig brabbeltaaltje werd uitgekraamd.

Extrapoleer dat even door en je krijgt de veelgehoorde opinie dat het allemaal wel mee zal vallen voor het ontwikkelde Westen. Wij gaan gewoon veel meer van die *leuke, creatieve dingetjes* doen. Dat kan, omdat de lagelonenlanden ons als echte koelies de routineactiviteiten uit handen gaan nemen. Grote lappen code kloppen, saaie interfaces bouwen en sterk verouderde applicaties onderhouden: daar lusten ze in

Bangalore wel pap van. Aan onze kant van het bamboegordijn is het dan vooral een kwestie van hoogwaardig kenniswerk, architectuur en dicht tegen de huid van *De Business* aankruipen: activiteiten waarvan we eigenlijk altijd al wisten dat we er steengoed in waren. Het is dan wel zaak de specificaties met de grootst mogelijke mate van detail vast te leggen: door de enorme cultuurverschillen tussen Oost en West kun je niet helder genoeg zijn over het gewenste resultaat.

Tevreden praten we elkaar zo in slaap. Holland gaat het als innoverende, superieure kennisnatie hélemaal maken. En dat voor een land dat nog maar kortgeleden op een haar na *Pim Fortuyn* koos als grootste Nederlander ooit.

India heeft Gandhi. Wij hebben Fortuyn. Gewoon even op je laten inwerken.

Ondertussen richten de beleefde, goed luisterende Aziaten hier lokale vestigingen op en houden ze zich met toenemend succes bezig met management consulting en relatiebeheer. Door de opkomst van op Internet gebaseerde *collaboration platforms* kan een hecht ingespeeld ontwikkelteam zich over de hele aardbol verspreid bevinden. De communicatielijnen zijn kort en fijnmazig. De cultuurverschillen tussen de ontwikkelaars in zo’n team zijn daarmee te verwaarlozen. In de praktijk gaapt er al decennia lang een veel groter gat tussen de gebruikers en de IT-afdeling: niet zelden twee bevolkingsgroepen die zich op dezelfde verdieping van het kantoor bevinden. Elkaar begrijpen zit er nog steeds niet in.

De successen van Open Source maken duidelijk waar in een globaal opererende gemeenschap de lakens worden uitgedeeld: als iemand een creatief idee heeft, vormt deze een klein team dat de lijnen uitzet. Daaromheen ontstaat een *zwerm* van ontwikkelaars die elk hun unieke, individuele bijdrage leveren. Waar je woont of hoe je heet maakt niets uit: uitsluitend je capaciteiten en bewezen prestaties bepalen welke rol je in zo’n gemeenschap speelt. In Amsterdam, Utrecht en Hazerswoude zullen we daarom goed moeten nadenken in welke zwermen we straks meedoen. Want als ons niets te binnen schiet, is er hoogstens nog een ventilator die draaiende moet worden gehouden.